

Warszawa, 11 grudnia 2008 r.

Informacja prasowa

RAPORT FOR: JAK AUDYT WEWNĘTRZNY MOŻE WESPRZEĆ POLSKĄ GOSPODARKE?

Gdyby w Polsce wprowadzono profesjonalny audyt efektywności działań realizowanych przez administrację publiczną, moglibyśmy osiągnąć nawet 5,6 mld zł oszczędności rocznie. Z powyższej kwoty ok. 3,4 mld zł stanowiłyby oszczędności w administracji centralnej, a kolejne 2,2 mld zł w administracji samorządowej. Takie wyliczenia przedstawiają autorzy najnowszego raportu fundacji FOR „Audyt wewnętrzny w sektorze publicznym w Polsce – Diagnoza i propozycje zmian”.

Jak wynika z najnowszego raportu FOR na temat audytu wewnętrznego w sektorze publicznym w Polsce, analiza efektywności wydawanych środków należy do podstawowych obowiązków audytorów wewnętrznych w sektorze prywatnym. Zgodnie z wymogami UE, audytorzy wewnętrzni są również zatrudnieni we wszystkich dużych instytucjach sektora publicznego. Jednak ich praca koncentruje się przede wszystkim na sprawdzaniu zgodności podejmowanych działań z obowiązującymi przepisami, a nie na ocenie ich efektywności. Według FOR badanie efektywności w jednostkach sektora publicznego prowadzone jedynie przez Najwyższą Izbę Kontroli jest daleko niewystarczające.

Audyt wewnętrzny w jednostkach sektora publicznego powinien koncentrować się na działaniach, które są kluczowe dla ich skutecznego funkcjonowania. W tym celu należy stworzyć listę wszystkich procesów zachodzących w jednostce, a następnie regularnie przeprowadzać kompleksową analizę ich ryzyka. Jak podaje FOR w latach 2006–2008 przeciętnie tylko co szósty audyt przeprowadzony w administracji rządowej dotyczył podstawowej działalności jednostek, czyli np. wydawania decyzji, postępowań administracyjnych itp. W pozostałych przypadkach audyt dotyczył dysponowania środkami z UE lub działalności wspierającej (np. zamówień publicznych, sprawozdawczości itp.).

W przyszłości czeka nas zmiana roli audytu wewnętrznego, gdyż wprowadzenie budżetu zadaniowego będzie wymagać oceny poszczególnych projektów. Jeżeli już dzisiaj zadania audytu będą w większym stopniu niż dotychczas obejmowały kontrolę i ocenę efektywności podejmowanych działań, możemy osiągnąć znaczące oszczędności w wydatkach publicznych. Ostatnie doświadczenia Wielkiej Brytanii wskazują, że profesjonalny audyt wewnętrzny w administracji publicznej może zmniejszyć jej wydatki nawet o 1,4 proc. rocznie.

„Gdyby także w Polsce wprowadzono profesjonalny audyt efektywności działań realizowanych przez administrację publiczną moglibyśmy osiągnąć nawet 5,6 mld zł oszczędności rocznie. Z powyższej kwoty ok. 3,4 mld zł stanowiłyby oszczędności w administracji centralnej, a kolejne 2,2 mld zł w administracji samorządowej.” – wylicza Wiktor Wojciechowski, starszy ekonomista FOR.

„Nowoczesny audyt wewnętrzny może odpowiednio funkcjonować tylko wtedy, gdy kierownictwo instytucji będzie naciskało na zapewnienie wysokiej efektywności pracy jednostki, i na myślenie w

kategoriach celów i ryzyk mogących zagrozić ich osiągnięciu. Efektywna jednostka powinna wyznaczać swoje priorytetowe cele, określać możliwe warianty dochodzenia do nich oraz środki niezbędne na każdy wariant, wskazywać mierniki wykonania celów, oceniać ryzyka mogące uniemożliwić ich osiągnięcie, monitorować stopień realizacji celów i sprawozdawać w tym zakresie.” – mówi Maciej Piolunowicz, ekspert FOR i jeden z autorów raportu.

Dostosowanie audytu wewnętrznego w sektorze publicznym do najlepszych światowych praktyk wymaga wprowadzenia kilku istotnych modyfikacji. Na poziomie ministrów, a także opcjonalnie przy różnych jednostkach administracji publicznej, powinny powstać komitety audytu, prowadzące funkcjonalny nadzór nad audytem wewnętrznym. Komitety te powinny odgrywać istotną rolę w określaniu priorytetów audytu, koordynować działania sieci audytorów pracujących w podległych danemu ministrowi jednostkach oraz oceniać jakość prac audytorskich. Powinny być także wsparciem dla kierownictwa jednostki przy tworzeniu zasad funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem i audytu w jednostkach.

Biorąc przykład z Komisji Europejskiej i wielu innych państw, FOR proponuje wprowadzenie obowiązkowego składania przez kierownictwo jednostek oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w podległych im jednostkach. Konieczność osobistego podpisywania takich oświadczeń zmusiłaby kierownictwo do większej staranności przy tworzeniu efektywnego systemu kontroli w jednostkach.

Dodatkowych informacji udzielają:

Maciej Piolunowicz

Ekspert FOR, jeden z autorów raportu
tel. +48,695 35 43 67
e-mail: maciej.piolunowicz@gmail.com

Wiktor Wojciechowski

Redaktor raportu, starszy ekonomista FOR
kom. +48 667 753 873
e-mail: wiktoria.wojciechowski@for.org.pl

Paulina Chylińska

Specjalista ds. Public Relations FOR
tel. +48 22 558 06 72, 0 609 717 102
e-mail: paulina.chylinska@for.org.pl